

«Tot va anar bé...»

Terry Broch, la memòria més íntima de Carles Fontserè

Podem establir un triangle residencial del matrimoni Carles Fontserè - Terry Broch, entre París, Nova York i Porqueres. Certament hi podem afegir altres fites: Ciutat de Mèxic, Roma, San Francisco... Però la vida d'en Carles, entre 1916 i 1973 —amb el parèntesi de la Guerra Civil—, és la d'un «urbanita»: Nascut i crescut a Barcelona, l'exili el porta a la capital francesa, per seguir, en dues etapes, a la ciutat dels gratacels.

>> *Terry Broch plantant el noguer de can Tista (18-2-94).*

JOSEP VÍCTOR GAY > TEXT

Terry Broch va néixer a Nova York, de pares originaris dels Països Catalans. Serà en la seva ciutat nadiua on coneix qui esdevindrà el seu marit. Seguiran el festeig a París, on es casen la tardor de 1950. Al cap de poc es traslladen a Nova York, on viuran més de vint anys, entre 1951 i 1973, i on tindran quatre domicilis, en barris de referència d'aquella gran ciutat: 145 East 525 Street, en el Midtown East, el rovell de l'ou de Manhattan. Després es traslladen al 10 d'East End Avenue, del districte d'Upper East Side, en aquell

Serà a Nova York on Terry Broch coneix qui esdevindrà el seu marit, Carles Fontserè. Seguiran el festeig a París, on es casen la tardor de 1950. Al cap de poc es traslladen a Nova York, on viuran més de vint anys, entre 1951 i 1973, i on tindran quatre domicilis

moment «el districte residencial de més to», segons diu Carles Fontserè en el catàleg de la mostra «Nova York vista i viscuda». Tercer domicili novaiorquès de la parella: 341 West 46 Street, a l'oest de Manhattan, que no era tingut com l'est de l'illa. Quelcom de semblant, salvant totes les distàncies, entre la dreta i l'esquerra de l'Eixample barceloní. Finalment, els Fontserè/Broch residiran en el 510 de Broome Street, en el cor del SoHo, quan era «el decrepit districte que abraça una cinquantena de carrers», en paraules d'en Carles.

Ens hem permès situar el lector en aquests escenaris del tot urbans per accentuar el canvi fins arribar a can Tista i Montguix de Porqueres, això sí, «un dels indrets més bonics de la rodalia de Banyoles», segons el seu propietari. Aquelles dues barraques per refer esdevindrien uns espais acollidors i amables, bonics i entranyables...

Carles Fontserè no hi és d'ençà d'aquell 7 de gener de fa nou anys, però Terry Broch ha sabut mantenir el conjunt de forma impecable, fins a l'extrem que ens sorprèn no veure i sentir l'amo de la casa, sempre treballant, a dins i a fora. La seva esposa no es va planteja marxar: «Això és casa meva», afirmava serena. Terry Broch va morir el 27 d'abril passat. Aquest és el darrer cop que se la va poder entrevistar.

JULI PUJADO

>> *Terry Broch a can Tista, a Porqueres (Pla de l'Estany).*

Fem, doncs, memòria d'ell i d'ella.

—**Quan i on es coneixen en Carles i la Terry?**

—A Nova York, en el Centre Català, on els meus pares eren molt actius. En Carles era allà, procedent de Mèxic.

—**El festeig va seguir a París...**

—En efecte. Vaig fer una estada a París, bàsicament per millorar el francès... i també estar al costat d'en Carles.

—**Fins al casament...**

—Va ser molt senzill. Un dels nostres testimonis fou Josep Fontbernat, un gironí també exiliat després de ser el primer director general de la Radiodifusió de la Generalitat republicana. L'alcalde que certificà el casament pronuncià un discurs molt *Rive Gauche*, com li agradava de recordar a en Carles. Després, en Fontbernat, que tenia una taula permanentment reservada al mític cafè Les Deux Magots, ens convidà a celebrar-ho. I amb la seva esposa dinàrem Chez Lippe...

—**I viure a París...**

—Hi teníem pis, a París. Abans, el viatge de nuvis ens portà fins al Rosselló, on en Carles havia iniciat el seu exili...

—**I, després, retorn a Nova York...**

—És on teníem la feina. En Carles va ser director artístic de Dana Perfumes International i de la revista *Temas*, il·lustrador de contes... molta feina...

—**En Carles va tenir problemes amb l'anglès?**

«En Carles estava del tot decidit a tornar a Catalunya, i, per tant, vàrem tornar... i tot va anar bé...»

—El vaig ajudar en el procés d'adaptació, que va més enllà de l'idioma.

—**Després d'anys de viure a Nova York es planteja tornar a Catalunya... a Porqueres...**

—El doctor Pericot, que havíem conegut a Nova York, va ajudar-nos a trobar un lloc adient i que coincidís amb el que en Carles entenia com un indret per viure... Va ser Porqueres...

—**Passar del SoHo de Nova York a Porqueres no sembla fàcil...**

—Per a mi va suposar un procés d'adaptació. Però aquest lloc, aquest paisatge, ho va fer més fàcil. A més, tenim a tocar Banyoles i Girona. A Barcelona ens acompanyaven les amistats...

—**Però en Carles estava disposat a tornar a Catalunya...**

—Estava del tot decidit, i, per tant, vàrem tornar... i tot va anar bé...

Josep Víctor Gay
és periodista.